

Šviesioji ir tamsioji biodegalų pusė

„Anksčiau biokuras buvo suvokiamas kaip klimato kaitos problemos sprendimo dalis. Šiandien pasigirsta nuomonių, jog jis pats tampa problemos dalimi“. Šiais žodžiais europarlamentarė Dorette Corbey (Socialistų frakcija, Nyderlandai) pradėjo antradienį vykusį seminarą, skirtą aptarti tolimesnes biodegalų panaudojimo galimybes.

Seminare dalyvavo ne tik ES sprendimų priėmėjai, bet ir NVO, biokuro gamintojų federacijų, bioetanolį gaminančios Brazilijos ir palmių aliejų spaudžiančios Malaizijos atstovai.

Biokuras – kas tai?

Iš augalų masės gaminamas biokuras, dar vadinamas agrokuru ir biodegalais, paprastai naudojamas kaip kuras transportui. Dyzelino ir benzino analogai biodyzelinas ir bioetanolis – labiausiai paplitusios jo rūšys.

Pritaikius variklį, biodegalus galima naudoti praktiškai grynus – E85 degalų sudėtyje yra 85 proc. etanolio. Turint įprastą variklį, biodegalus galima naudoti kaip priedą, maišomą su standartiniu kuru. Biokurą įmanoma pagaminti iš bet kokių augalų, turinčių krakmolo, cukraus ar aliejaus.

Šiuo metu didžioji biodegalų dalis pagaminama iš maistingų kultūrų – javų, runkelių, sojų, cukranendrių ir palmių. „Antrosios kartos“ biokurą galima gaminti iš bet kokios biomasės, įskaitant šiukšles ir dumblus.

Argumentai už

Kodėl verta naudoti biokurą? Galimybė „užsiauginti kuro“ leidžia sumažinti energetinę priklausomybę, o fotosintezės metu sugeriamas anglies dvideginis kompensuoja biodegalų gamybos metu išmetamą CO₂, todėl leidžia švelninti pasaulinio atšilimo pasekmes.

2007 m. kovą ES šalių vadovai nutarė, jog iki 2020 m. bent dešimtdalį kiekvienoje ES valstybėje transporto sunaudojamų degalų turės sudaryti biokuras.

Tamsioji biodegalų pusė

Deja, ne viskas auksas, kas auksu žiba. Biodegalų gamybai reikia daug energijos ir vandens, o intensyvios žemdirbystės metu išskiriama nemažai CO₂. Siekiant „užsiauginti“ kuro kertami miškai, ariamos pievos ir žalojama gamta.

Intensyvus žemės ūkio derliaus panaudojimas kurui ne tik didina maisto trūkumą besivystančiose šalyse, bet ir skatina konfliktus dėl žemės plotų.

Kaip atskirti grūdus nuo pelų?

Esminis seminare užduotas klausimas – kiek turėtų mažėti šiltnamio dujų išskyrimas naudojant vieną ar kitą biokuro rūšį. Europos Komisija siūlo bent 30 proc. ribą. EP aplinkosaugos komiteto nuomone konkrečius biodegalus verta naudoti tik tuomet, jei jie viso ciklo metu lyginant su benzinu ar dyzeliu mažina šiltnamio dujų išmetimą bent 50 proc.

Daugelis seminaro dalyvių šį reikalavimą atmetė kaip netinkamą. „Šio reikalavimu netenkina dauguma Europos biokuro gamintojų“, – pabrėžė Anja Weisgerber (Europos liaudies partijos ir Europos demokratų frakcija, Vokietija).

Pasak Žemės ūkio komiteto pirmininko Neilo Parisho, energetinis saugumas bus užtikrintas tik tuomet, jei biokuras bus gaminamas arti vartotojo, o ne importuojamas iš nežinia kur.

Laiku ir vietoje

Seminaro dalyviai sutarė vienu klausimu – biokuro gamybos nevertėtų nuspalvinti vien tik šviesiomis ar niūriomis spalvomis. Ji verta dėmesio tik „tinkamose vietose auginant tinkamus kiekius tinkamų žemės ūkio kultūrų“.

„Biokuras turi perspektyvų, tačiau privalome skirti geruosius ir bloguosius biodegalus – gerieji biodegalai reikš švaresnę aplinką“, – reziūmavo Dorette Corbey.

Tolimesni žingsniai

Parlamentas ir Taryba šiuo metu derasi dėl degalų kokybės direktyvos peržiūros. Radus kompromisą, dėl D. Corbey pranešimo bus balsuojame plenarinėje Europos Parlamento sesijoje.

Seminaro medžiaga netrukus bus paskelbta svetainės „Tyrimų“ skiltyje, o „Antraštėse“ rašysime apie siūlomą priimti direktyvą dėl atsinaujinančios energijos. Šiuo metu atsinaujinančios energijos srityje galioja elektros energijai ir biokurui skirtos direktyvos, o šildymo ir aušinimo sektorius Europos lygmeniu nėra reglamentuojamas.